



Verneområdestyret
for Kvænangsbotn
og Navitdalen
landskapsvernområder

Møteinnkalling

Utvalg:	Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre
Møtested:	, Sørstraumen / Kvænangsbotn
Dato:	22.06.2026
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet starter med en befaring kl 10.00 i Kvænangsbotn. Styremøte fra ca kl 13.00 i Arres næringsbygget Sørstraumen.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 17/26	Godkjenning av innkalling og saksliste og valg av medlem for undertegning av protokoll 22.juni 2026		2026/288
ST 18/26	Referatsaker		
RS 11/26	Bekreftelse på mottatt uttalelse - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde - høring - utredning av alternativer for organisering av verneområdeforvaltere		2026/3965
ST 19/26	Rutiner for godkjenning av protokoller (gjeldende fra juni 2026)		2026/288
ST 20/26	Behandling av søknad. Fleråring tillatelse for motorferdsel på barmark i Kvænangsbotn lvo for Offroad Finnmark 2026-2029		2026/5471
ST 21/26	Behandling av oppdatert skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde		2025/4931
ST 22/26	Vurdering overtakelse forvaltningsmyndighet Skorpa-Nøkklan lvo 2027		2026/7021



Arkivsaksnummer: 2026/288-3

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	17/26	22.06.2026

Godkjenning av innkalling og saksliste 22.juni 2026

Innstilling fra forvalter

Styret godkjenner innkalling

Styret godkjenner sakslista

Styret velger repr til undertegning av protokoll sammen med styreleder

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Ingen dokumenter i saken.

Saksopplysninger

Styret skal godkjenne innkalling siden det vedtektsfesta krav til hvordan innkallingen skal gjennomføres.

Til møtet er det sendt flere varsel. Det har vært endringer i styresammensetning og periodevis uklart hvem som skulle innkalles.

Det er sendt ut formelt brev med varsel om innkalling

Det er sendt ut innkalling med sakspapirer i e-post den 24.02.2026

Godkjenning av sakslista gjennomføres siden det er krav til at sakslista skal være relevant i forhold til hva som er formål med møtet og styrets arbeid.

Etter styrets rutiner for godkjenning av protokoll skal protokollen godkjennes gjennom e-signering. Styret velger to repr som skal undertegner protokollen hvor den ene er styreleder. Protokollen sendes først til gjennomsyn på e-post før den sendes til endelig signering.

ST 18/26 Referatsaker

Fra: Miljødirektoratet[miljodir@hoering.no]
Sendt: 22.05.2026 10:41:28
Til: Benonisen, Rune[rune.benonisen@statsforvalteren.no]
Tittel: Din uttalelse er bekreftet og vil bli behandlet av Miljødirektoratet

Takk for din uttalelse.

Klikk på lenken for å se uttalelsen

<https://hoering.miljodirektoratet.no/hoering/3841/uttalelse/01e0bc03-3da6-4f21-a16c-79d6ba953b41>

Med vennlig hilsen
Miljødirektoratet

Utredningsoppdrag om organisering av vernerområdeforvaltere

Status

Innsendt til Miljødirektoratet

Innsendt og bekreftet av instansen via: rune.benonisen@statsforvalteren.no

Innsendt av

Rune Benonisen

Innsendt dato

22. mai 2026

På vegne av

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen lvo

Målgruppe

Annet (Privat)

Stilling

Nasjonalparkforvalter/Verneområdeforvalter

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte annet.

Utredningsoppdrag om organisering av verneområdeforvaltere

Miljødirektoratet fikk i mars 2025 et oppdrag fra Klima- og miljødepartementet om å gjennomgå verneområdeforvalternes organisasjonsmessig tilknytning og øvrige organisering, og vurdere om det bør gjøres endringer for å styrke forvaltningen av verneområdene. Miljødirektoratet har utredet 4 alternative løsninger, som sendes på høring til aktørene under forvaltningsmodellen.

Høringspartene er dermed følgende:

- Nasjonalpark- og verneområdestyrer
- Statsforalterembeter
- Statsforvalternes fellestjenester (STAF)

Relevante dokumenter ligger nederst på denne siden. Eventuelle uttalelser skal sendes til Miljødirektoratet via denne siden, ikke til Miljødirektoratets postmottak. Uttalelsene vil ligge på høringssiden og blir synlig for alle interesserte.

Vi ber om uttalelse til denne saken innen 22. mai 2026.

Kommentar

Vedlagt høringsuttalelse fra verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder.

Vedlegg

 [Saksprotokoll Høringssvar fra Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre omorganisering forvaltere.pdf](#)



Arkivsaksnummer: 2026/288-4

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	19/26	22.06.2026

Rutiner for godkjenning av protokoller (gjeldende fra juni 2026)

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Kvænangsbotn- og Navitdalen landskapsvernområde vedtar følgende rutine for behandling og signering av møteprotokoll:

1. Etter møtet utarbeides utkast til møteprotokoll sendes per e-post til hele styret for gjennomgang, med frist på én uke for eventuelle merknader eller forslag til endringer.
2. Dersom det ikke fremkommer merknader innen fristen, anses protokollen som godkjent av styret. Fremkommer det merknader til utkastet, innarbeides disse av sekretær, og revidert utkast sendes styret på nytt for godkjenning.
3. Godkjent protokoll sendes deretter til elektronisk signering via Postens signeringstjeneste til styreleder og ett styremedlem valgt av styret. Det sendes samtidig orientering per e-post til de signaturberettigede om at dokumentet er sendt til signering.
4. Endelig signert møteprotokoll legges fram som referatsak i påfølgende styremøte.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Verneområdestyrene skal ta i bruk elektronisk signering av møteprotokoller via saksbehandlingssystemet Elements og Postens signeringstjeneste. Dette medfører behov for en tydelig og forutsigbar rutine for utarbeidelse, behandling og signering av møteprotokoller.

Med e-signering vil det være viktig at innholdet i protokollen er gjennomgått og avklart med styret før dokumentet ferdigstilles og sendes til signering.

Det er videre behov for å etablere en enhetlig praksis som sikrer god dokumentflyt, sporbarhet og korrekt arkivering i Elements.

Vurdering

Det vurderes som nødvendig å fastsette en tydelig rutine for behandling og signering av møteprotokoller i forbindelse med innføring av e-signering. En slik rutine vil bidra til å sikre at eventuelle merknader fra styret blir avklart før dokumentet sendes til signering, noe som legger til rette for en effektiv og smidig signeringsprosess.

Samlet sett vurderes rutinen å gi en mer effektiv, forutsigbar og kvalitetssikret behandling av styrets møteprotokoller.



Arkivsaksnummer: 2026/5471-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	20/26	22.06.2026

Behandling av søknad. Fleråring tillatelse for motorferdsel på barmark i Kvænangsbotn lvo for Offroad Finnmark 2026-2029

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven §48 og verneforskrift for Kvænangsbotn landskapsvernområde pkt 5.3 og pkt 6.1 innvilges OffRoad Finnmark dispensasjon for ferdsel innenfor landskapsvernområdet i tilknytning til gjennomføring av arrangement i årene 2026, 2027 og 2028.

Tillatelsen gjelder:

- Organisert ferdsel til sykkelritt jmf verneforskriftens pkt 5.3 om organisert ferdsel.
- Motorferdsel med ATV med inn til 5 kjøretøy / turer langs sperregjerde nord for eksisterende kjørespor fastsatt i forvaltningsplanen for verneområdet.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder kun nødvendig transport. Vi ber arrangøren ha en restriktiv praksis for egen motorferdsel for å redusere påvirkningen på verneområdene mest mulig.
- Ferdsel må foregå skånsomt og med hensikt å unngå unødig skade på terreng og unngå forstyrrelser.
- Ferdsel må kun foregå etter spor som følger sperregjerde.
- Søker må gå i dialog med berørte reinbeitedistrikter i forkant av arrangementet, med mål om å avklare eventuelle hensyn og avbøte mulige konflikter med reindriften.
- Dispensasjonen skal medbringes under gjennomføringen av arrangementet og vises fram ved eventuell kontroll.

Denne dispensasjonen er gitt etter verneforskriften og vurdert ut fra formålet med vernet og verneverdier. Vi forutsetter at det på forhånd innhentes tillatelser etter annet regelverk. Vi minner også om at det må innhentes samtykke fra berørte grunneiere.

Søknaden er vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 7, §§ 8-12.

Klagerett:

Dette vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningslova. Klage sendes til verneområdestyret senest tre uker etter at vedtaket er gjort kjent.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Søknad fra Offroad Finnmark

Saksopplysninger

Off Road Finnmark gjorde for løpet i 2025 endringer av trasé for den lengste konkurranseklassen. Dette ønsker de å videreføre i 2026 og årene fremover. Endringen medfører at løypa krysser nordre del av Kvænangsbotn lvo over ca 7km. Etter samråd med Spalca søkes det om å legge trasé langs sperregjerde nord i landskapsvernområdet og ikke langs eksisterende kjørespor. Disse følger parallelt med om lag 1,5km avstand på det meste.

I søknad opplyses det at om lag 50 syklistene vil passere denne delen av traséen over et tidsrom på noen timer når løpet avholdes mot slutten av juli. Vi antar dette gjelder alle årene.

Arrangøren søker om ferdsel med inn til 5 ATV. To som følger løperne, en foran første løper og en etter siste løper. En med medieteam. To som transporterer utstyr til sjekkpunkt rett sør for verneområdet. Dette tilsvarer inn til 5 passeringer. Eventuelt tur/retur.

Søknaden ble sendt på e-post 20.mai 2026. Saken kan ikke behandles administrativt da den faller utenfor rammene for delegasjonsreglementet vedtatt i møte 05.03.2024.

Regelverket

Kvænangsbotn landskapsvernområde er opprette med formål om å ta vare på et natur- og kulturlandskap (...) med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep (....). Herunder, geologiske forekomster og, landskapsformer, særpreget og vakker vassdragsnatur, særpreget flora og fauna og landskapselement og kulturminner. Videre at allmennheten skal ha anledning til naturog landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Vernebestemmelsene som spesifikt berører saken er;

- 5.3(Ikke-motorisert ferdsel som kan skade naturmiljøet). Organisert ferdsel og ferdselsformer som ikke skjer til fots må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten dersom ferdselen kan skade naturmiljøet.
- 6.1(Forbud mot motorferdsel). Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

Det er ikke gitt spesifiserte unntak for bestemmelse om forbud motorferdsel til formål idrettsarrangement. Vi har derfor måtte vurdere om saken kan behandles etter forskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse §4 – (Generelle dispensasjonsbestemmelser).

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Kriteriet for å kunne gi dispensasjon er altså

- at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet
- at det ikke påvirker verneverdiene.

Vi anser ikke at løpet har vesentlig samfunnsinteresse slik det forstås etter loven.

Idrettsarrangementer er organisert ferdsel (pkt 5.3), og sykkelritt har potensiale for å kunne skade naturmiljø, og må derfor ha særskilt dispensasjon for at det skal kunne gjennomføres innenfor Kvænangsbotn lvo. Det betyr i praksis at forvaltningsmyndigheten skal ha anledning til å vurdere aktiviteten opp mot bestemmelsene i verneforskriften.

Antatt virkning/konsekvens

Området som berøres direkte av ferdsel er del av en større region med store naturverdier. Det er del av ett av de største områdene i Norge som ikke er berørt av inngrep (inngrepsfrie naturområder). I denne regionen finner vi leveområder og observasjoner av sterkt trua arter som Fjellrev og Snøugle. Innsjøene sør for den aktuelle traséen, Čoigalanjávri og nord for ved Loahccajávri/Bielvannet, er angitt som HotSpot for trua arter – i hovedsak fugl (Overlapp hotspot trua arter – Naturbase). Men det er ikke mulig å angi akkurat hvilke arter det er ut fra åpne data.

Ferdsel vil kunne påvirke fugl negativt hvis det foregår i en sårbar del av årssyklusen. Problem er knytta til fluktrespons ved forstyrrelser fra mennesker, som ferdsel i nærheten av reir, kan føre til at fuglene forlater egg eller unger, og rovdyr kan angripe. anbefalte hensynssoner (Multiconsult 2018) for ferdsel på bakken (til fots eller på sykkel) er inn til 1000m for de mest sårbare fugleartene. Hekketida for en art som Snøugle antas å være slutt i overgangen juli-august ved at ungene forlater reir.

Påvirkning fra ferdsel i løpet og de registrerte HotSpot er større enn 1500m til Čoigalanjávri. Stort sett hele Loahccajávri/Bielvannet er innenfor en sone på 1500m og kan anses å være innenfor influensområdet til ferdsel på traséen. Vannene ligger utenfor grensen til landskapsvernområdet.

Sykling og ferdsel generelt vil også kunne ha potensiale for slitasje. Først ved at vegetasjonsdekket slites av med mekanisk belastning. Deretter at særlig vann, men også vind eroderer løsmasser slik at jordsmonnet eroderer og skaper varige spor.

Det er i dag sporadisk ferdsel langs gjerdet og kjøresporet i reindriftoyemed. I barmarkssesongen benyttes ATV som framkomstmiddel i sammenheng med gjerdetilsyn og vedlikehold.

Vurdering

Samlet sett vurderes at potensialet for negativ påvirkning på naturmiljø eller arter er lavt eller moderat. Det begrunnes med at:

- Omfang av ferdsel er lavt med antall sykler (ca 50) og antall ATV turer (5-7)/ år.

- Forstyrrelsen er over et kort tidsrom (ca 6 timer) og er derfor å anse som forbigående.
- Kjente registreringer av naturmangfold i verneområdet er utenfor anbefalt sikkerhetssone for fugleliv eller utenfor verneområdets myndighet.
- Potensialet for slitasje er lavt, og slitasjen skjer på kjørespor som allerede benyttes til gjerdetilsyn.

Oppsummert anses at sykling i det omfanget som er gitt i søknaden ikke strider mot formålet formålet med vernet. Det er videre vurdert at ferdselen i det omfanget som beskrives i søknaden berører verneverdiene innenfor Ivo moderat til lite. Det vektlegges at forstyrrelsen er kortvarig og forbigående.

Vurdering etter nml §48 knytta til barmarkskjøring

Vurdering av dispensasjon når det ikke er gitt en spesifisert dispensasjonshjemmel krever vurdering også etter naturmangfoldloven § 48. Det skal vurderes om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, om det skal tas et føre-var-prinsipp, om samlet belastning, om kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Kunnskapsgrunnlaget og føre var-prinsippet. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget knytta til natur og kulturverdier er godt nok til å kunne ta en beslutning i saken. I saken er det gjort rede for at tiltaket ikke anses å berøre særdeles viktige verdier som gir grunn til anvendelse av føre-var-prinsippet.

Samlet belastning. Det er flere som har behov for motorferdsel. I hovedsak at reindrifta kjører i sammenheng med flytting og transport og vedlikehold av reingjerde. Det er også noe ferdsel i sammenheng med oppsynsaktivitet utført av oppsynsmyndighet. Vi kjenner ikke omfanget av ferdsel totalt. Men det er sannsynlig at ferdsel som del av OffRoadFinnmark ikke vil gi vesentlig økt belastning. Vi vektlegger spesielt at forstyrrelsen er forbigående og innenfor et kort tidsrom.

Kostnader ved miljøforringelse kan være aktuelt hvis tiltak fører til skade som må rettes. Omfanget av ferdsel anses ikke så omfattende at det kommer til anvendelse her.

Spørsmål om Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det vil tas opp til vurdering om løpet bør ha trasé gjennom landskapsvernområdet ved senere anledninger. I denne spesifikke saken tas den ikke opp til anvendelse.

Samlet vurdering er; en dispensasjon vil ikke være i strid med verneformål og har lav sannsynlighet for å påvirke verneverdier negativt.

Vi antar at Offroad Finnmark vil foregå også i årene fremover. Og at belastningen vil være liknende den i 2026 også i årene fremover. Vi anbefaler derfor at det gis tre-årig dispensasjon som en forenkling for forvaltningsmyndighet og arrangøren.

I perioden 25. juli - 01. august 2026 gjennomføres det 18. terrengsykkelrittet Offroad Finnmark (<http://offroadfinnmark.no>). Vår lengste distanse går igjennom Kvænangsbotn landskapsvernområde og langs grensa til Reisa Nasjonalpark. 700 km distansen gjennomføres med ca. 40 syklistar i perioden 27. juli til 01. august.

For å kunne gjennomføre rittet på en sikker og profesjonell måte trenger vi dispensasjon(er) fra lov om motorisert ferdsel i utmark. Vi søker herved om to ulike dispensasjoner:

1. Kvænangsbotn landskapsvernområde.

Våre ryttere vil passere området (se gul strek på kart) i løpet av natt til tirsdag 28. juli. De første vil ankomme ca ved midnatt. De siste vil forlate området ca. kl. 06 samme dag. Det er ca. 50 deltakere med i konkurransen. Vi har behov for å bruke maksimum 5 ATV.

- To ATV som følger rittet hele veien. En foran første rytter og en etter siste rytter for å sikre at det ikke ligger noe igjen etter rytterne, og for å sikre at reingjerdeporter som skal være lukket er det.
- En ATV fra medieteam
- To ATV som bringer opp utstyr til villmarks- og sikkerhetscamp plassert ved reingjerdet etter avtale med Spalca reinbeitedistrikt.

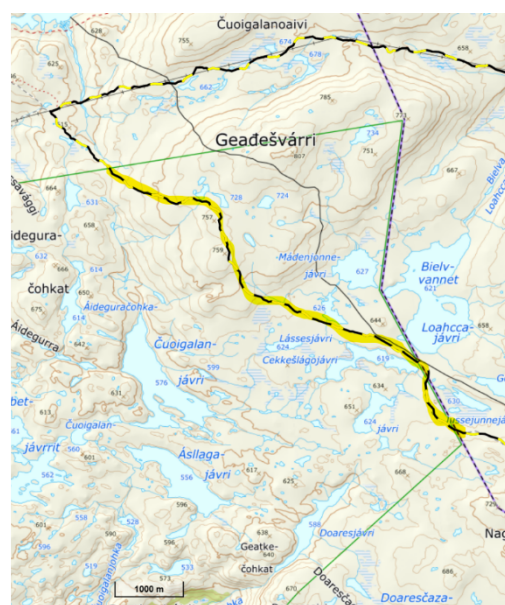
All sykling og kjøring foregår etter etablert spor i terrenget. Mrk: i 2026 har vi tatt innspill fra reinbeitedistrikt 33 Spalca til følge. De ønsket at vi skulle følge reingjerdet over Geadesvarri fram Pistolvannet. Vi fikk kartlagt dette sporet høsten 2025 og fant ut at det kan brukes av syklistene.

Link til nedlastning av GPX-fil av OF700 for 2026:

https://www.dropbox.com/scl/fi/mbow5m0c58dlfjm5yi26g/OF700_stages.gpx?rlkey=pek0onqbokhqb2w7h5109ch2&dl=0



Spor 2026

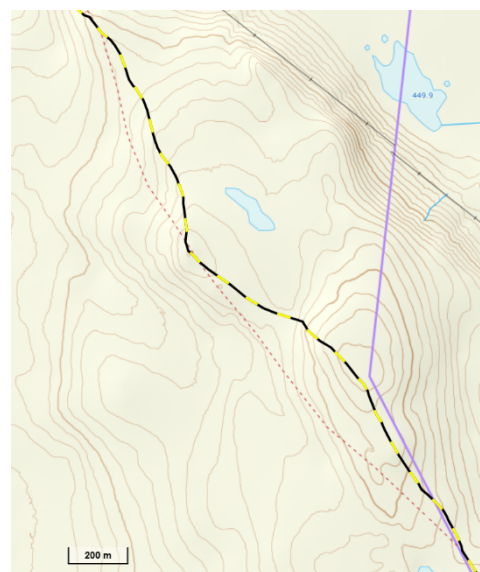


Spor 2025

2. Reisa Nasjonalpark.

De første rytterne ankommer tirsdag ca. kl. 06:00. Siste rytter forlater området ca. kl. 24 samme dag.

- a. Vi har ikke behov for å kjøre ATV i området. Det er kun syklistene som sykler her. Sykling foregår på grensa til Nasjonalparken, og følger den såkalte Nordkalottleden. Der denne stien går noen meter inne i nasjonalparken er GPS-track til rytteren angitt til følge grensa. Se kart utsnitt.



Vi håper på rask og positiv behandling.

Jon Vidar Bull, leder traséutvalg Offroad Finnmark
Kjetil Johansen, daglig leder Offroad Finnmark



Arkivsaksnummer: 2025/4931-7

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 27.05.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	21/26	22.06.2026

Behandling av oppdatert skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven §§ 4, 5, 8–12 og 52, verneforskrift for Kvænangsbotn landskapsvernområde samt gjeldende forvaltningsplan, vedtar verneområdestyret revidert skjøtselsplan datert 06.03.2026 for slåttemark på Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde.

Det legges til grunn at skjøtselsplanen skal være styrende for forvaltning og skjøtsel av slåttemarkene, tiltak gjennomføres i tråd med prioriteringer i planen og innenfor tilgjengelige ressurser, forvaltningen følger opp planen med årlig gjennomføring og evaluering, planen revideres innen 2035 eller ved behov.

Verneområdestyret ber forvalter fremme tiltak i styrets handlingsplan om:

- Årlig slått og borttransport av gras i samsvar med planen
- Fortsatt rydding og tynning av oppslag av trær og busker som del av skjøtselsarbeid eller i samarbeid med grunneiers egne drift av eiendommen
- Oppfølging og overvåking av vegetasjonsutvikling og arts mangfold gjennom bevaringsmål.

Styret anbefaler fortsatt samarbeid med Statskog som grunneier for å forestå det praktiske skjøtselsarbeidet. Det søkes inngått en langsiktig avtale (4 år) om samarbeid, men hvor verneområdestyret må ta forbehold om at vi får finansiering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Revidert skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn LVO, Kvæningen kommune, Troms, Miljøfaglig utredning, notat 2025-N19, 06.03.2026.](#)

Saksopplysninger

Det er utarbeidet revidert skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde på oppdrag fra verneområdestyret. Planen er datert 06.03.2026 og erstatter tidligere plan fra 2021. Slåttemark er en sterkt truet naturtype og ble i 2011 utpekt som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven.

Storslåtta ligger på elvesletta langs Kvænangselva innenfor landskapsvernområdet og har historisk vært brukt til slått fram til ca. 1950. Etter flere tiår med gjengroing ble skjøtselen gjenopptatt rundt 2020 gjennom årlig slått og rydding av vegetasjon.

Området består i dag av en mindre slåttemark med moderat kvalitet, et større restaurert område med lav kvalitet, omliggende flommarksskog. Samlet areal for slåttemark er om lag 5,2 daa.

Målet er å utvikle et artsrikt slåttemarksmiljø med lavvokst feltsjikt og økende forekomst av typiske engarter. Det vil si «blomstereng» med arter som er typisk for området og for naturtypen. Det er ikke registrert rødlistede arter i området, men det finnes indikatorarter for semi-naturlig eng (bl.a. harerug).

Planen anbefaler følgende tiltak:

- årlig slått etter blomstring (juli–august) og fjerning av høy
- fortsatt rydding av kratt og trær
- restaurering gjennom spredning av høy fra artsrike partier
- begrenset bruk av maskiner og ingen gjødsling. Naturlig beiting av rein og/eller småfe anses ikke som problematisk.

Videre anbefales revisjon av planen etter ca. 10 år

Vurdering

Kvænangsbotn landskapsvernområde er vernet for å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap. Tradisjonell bruk som slått og beite er en viktig del av dette formålet. Opprettholdelse av slåttemark er i tråd med verneforskriftens bestemmelser om å ta vare på landskap og kulturbetingede naturverdier og forvaltningsplanens føringer om å videreføre tradisjonell bruk og hindre gjengroing.

Tiltakene i skjøtselsplanen vurderes derfor som nødvendige og ønskelige for å oppfylle verneformålet.

Erfaringene fra skjøtsel siden 2020 viser positiv utvikling gjennom redusert gjengroing, lavere feltsjikt, tegn til reetablering av engflora. Likevel har deler av området fortsatt lav kvalitet, og det er behov for langsiktig oppfølging.

Prioriterte tiltak de neste årene

For å nå målene anbefales følgende prioriteringer:

1. Videreføring av årlig slått, avgjørende for å hindre gjengroing og som må gjennomføres konsekvent hvert år.

2. Restaurering av svake arealer. Spredning av høy fra artsrike områder med mål om økt arts mangfold

3. Tynning av tresjikt. Gjennomføres i perioden 2026–2030 enten som eget tiltak eller som driftstiltak fra grunneier selv.

4. Oppfølging og overvåking. Oppfølging av kvalitet gjennom fagsystemet naturoppdrag/bevaringsmål.

5. Formidling og lokal involvering. Skal bidra til langsiktig forankring og bedre kunnskap om historie og om naturvern.

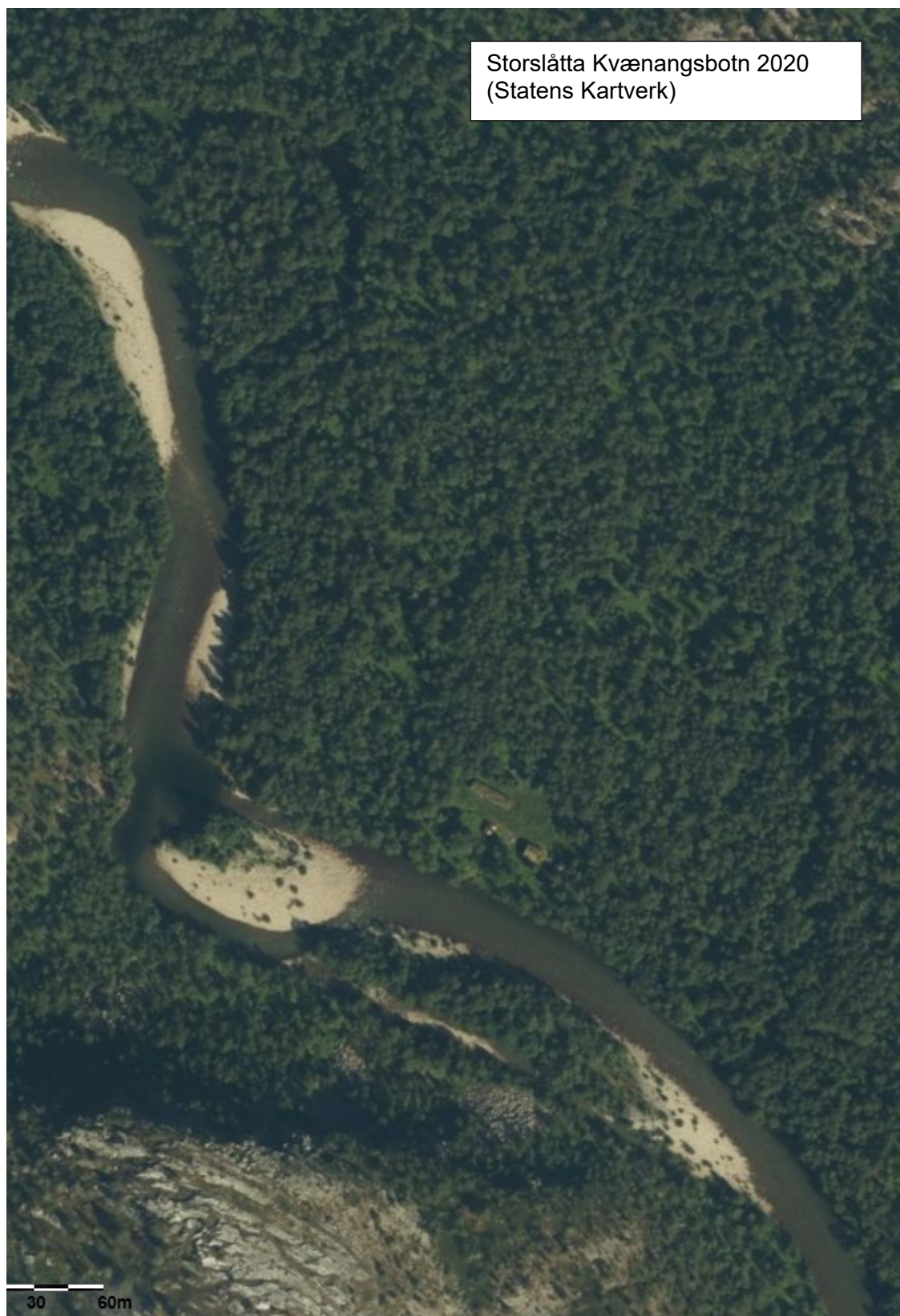
Samlet vurdering

Skjøtselsplanen er faglig godt fundert og i samsvar med gjeldende regelverk. Den gir et nødvendig grunnlag for å sikre en truet naturtype og opprettholde kulturlandskapet i verneområdet. Vedtak av planen vil bidra til å oppfylle verneformålet og følge opp nasjonale føringer for utvalgt naturtype gjennom langsiktig og forutsigbar forvaltning.

VEDLEGG

Flybilder fra området i 2020 og 1958.

Storslåtta Kvænangsbotn 2020
(Statens Kartverk)



Storslåtta Kvænangsbotn 1958
(Statens Kartverk)



Revidert skjøtselsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn LVO, Kvænangen kommune, Troms

Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt naturtype



Miljøfaglig Utredning, notat 2025-N19

TITTEL: Revidert skjøtelsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde, Kvæningen kommune, Troms. Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt naturtype.
FORFATTER(E): Geir Gaarder

DATO: 06.03.2026	RAPPORT NR./ MU2025-N19	PROSJEKTNR: 2807 (MFU)	SAKSNR. -
ISBN: 978-82-345-0800-4	ISSN: -	ANTALL SIDER: 16 s. + vedlegg	ANTALL VEDLEGG: 4

OPPDRAGSGIVER: Statsforvalteren i Troms og Finnmark	KONTAKTPERSON: Rune Benonisen
---	---

SAMMENDRAG: Naturtypen artsrik slåttemark er sterkt trua ifølge Norsk rødliste for naturtyper, og ble i 2011 utvalgt naturtype (UN) med en viss beskyttelse gjennom lov om Naturmangfold. På oppdrag for Statsforvalteren i Troms og Finnmark, ved verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen, fikk Miljøfaglig Utredning, i 2025, i oppdrag å revidere skjøtelsplan for Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde, Kvæningen kommune. Tidligere skjøtelsplan er fra 2021 (Benonisen 2022), og var basert på et forslag utarbeidet av Arnesen (2019). Området ble nå meldt inn for kartlegging etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks, basert på NiN, og vil bli lagt ut på Naturbase. Det ble gjort mindre justeringer av polygonene og variablene sammenlignet med Arnesen (2019), dels som følge av gjenopptatt hevd dels som følge av justering av metodikk. Ei lita slåttemark rundt Dalstua har fått moderat kvalitet, mens et større nyryddet område på nordsiden fortsatt bare betraktes å ha dårlig kvalitet. Rundt slåttemarkene er det et stort område med flomskogsmark. Skjøtelsplanen for slåttemarkene er utarbeid i samarbeid med forvaltningsmyndighetene ved lokal kontaktperson. Det er utarbeidet mål for slåttemarka og tiltak som kan gjennomføres for å nå disse.
--

FYLKE:	Troms
KOMMUNE:	Kvæningen
STED/LOKALITET:	Storsletta innenfor Kvænangsbotn landskapsvernområde
GÅRD/BRUK	-

GODKJENT [Navn Navnesen]	SKJØTSELSPLANEN ER UTFORMET AV: Geir Gaarder
NAVN	NAVN

Forsidefoto: Sentrale engpartier rundt Dalstua, sett mot øst. Det er rundt husene de best bevarte engrestene ligger.
Foto: Geir Gaarder

Forord

Utarbeidelse av skjøtselsplanen for Storslåtta slåttemark i Kvænangen kommune er utført på oppdrag fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Skjøtselsplanen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av den trua naturtypen slåttemark, og er i samsvar med handlingsplanen for Utvalgt naturtype slåttemark. Den baserer seg på feltbefaring og intervjuer med grunneieren.

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Første del gir en kort beskrivelse av slåttemark i Nord-Norge. Andre del er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor lokalitetene.

Som vedlegg finnes en beskrivelse av de verdifulle naturtypene som inngår i drifta, samt av en tilliggende flommarkskog. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.

Viktige, generelle bakgrunnsdokument er blant annet handlingsplanen for slåttemark, utarbeidet av Miljødirektoratet (M-2568), samt Bondens kulturmarksflora for Nord-Norge utarbeidet av Bolette Bele, Ann Norderhaug, Torbjørn Alm og Vibekke Vange NIBIO.

Takk til Rune Benonisen og Nina Andrea Storm for deltakelse under feltarbeidet, informasjon om skjøtselsen av området og kommentar til rapportutkast.

Tingvoll

06.03.2026

Geir Gaarder

Innhold

Forord	3
1 Slåttemark i Nord-Norge	5
2 Skjøtselsplan for Storslåtta	7
2.1 Innledning	7
2.2 Hensyn og prioriteringer	8
2.3 Tradisjonell og nåværende drift	8
2.4 Aktuelle erfaringer med skjøtselen	9
2.5 Artsmangfold og eventuelle observerte endringer	10
2.6 Mål for verdifull slåttemark	10
2.7 Restaureringstiltak (engangstiltak eller tiltak som gjennomføres over en avgrensa periode)	10
2.8 Skjøtselstiltak (tiltak som gjentas årlig)	11
2.8.1 Slått	11
2.8.2 Beiting	12
2.8.3 Andre aktuelle skjøtselstiltak	12
2.9 Oppfølging av skjøtselsplanen	12
2.10 Bilder fra lokaliteten(e)	13
Vedlegg	17
Innlagte lokalitetsbeskrivelser i Naturbase (Miljødirektoratet 2025)	17
Artslister	19
Tiltakslogg, grunneiers notater	20
Overvåkning, log	21

1 Slåttemark i Nord-Norge

Tradisjonelle slåttemarker er naturenger i inn- og utmark med ville plantearter, som har blitt slått for å skaffe vinterfôr til husdyra. Slåttemarkene ble gjerne slått seint i sesongen, etter at de fleste plantene hadde blomstra og satt frø. De er ofte overflatelydda for stein, men har i mindre grad vært oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og er ikke- eller i liten grad gjødsla med tilført husdyr- og kunstgjødsl. Slåttemarkene har tradisjonelt vært høstbeita og kanskje også vårbeita. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer imidlertid fra sted til sted.

Slåttemarkene er ofte urterike (blomsterrike), og omtales gjerne som «blomsterenger». De huser også ofte et stort mangfold av insekter.

Artssammensetningen i slåttemarkene kan variere mye blant annet avhengig av klimaet. Variasjonen i slåttemarksfloraen er stor fra nord til sør og fra kyst til innland i Nord-Norge. Forskjeller i fuktighetsforhold og kalkinnhold i marka påvirker også artssammensetningen sterkt.

Vanlige plantearter i tørre-friske enger er gras og halvgras som engkvein, rødsvingel, gulaks, bakkefrytle, bleikstarr og urter som for eksempel blåklomme, ryllik, følblom, småengkall, hvitmaure, fuglevikke, engsyre, harerug, engsoleie, marikåpe-arter, i høyereliggende områder også snøsøte. I Nordland og Troms er også rødknapp og prestekrage vanlige innslag i tørre slåttemarker, mens silkenellik kan komme inn i Øst-Finnmark.



Slåttemark på Svebakken i Hemnes kommune i Nordland som representerer en tørr-frisk engutforming. Bildet t.h. viser småengkall som gjerne vokser i slike enger. Foto t.v. Annette Bär og t.h. Ellen Svalheim.

I litt kalkholdige områder kan man finne gras som dunhavre, og i de sørlige delene av Nord-Norge også hjertegras. Ellers på kalk vokser urter som gjeldkarve, fjellflokk, vill-løk, vill-lin, fjellfrøstjerne, gulmaure, (fjell)bakkestjerne, ulike marinøkler og orkideer. Noen av disse står på den norske rødlisten (og er truet) (www.artsdatbanken.no).

I litt fuktigere eng finnes arter som sølvbunke, jåblom, ballblom, skogstorkenebb, rød jonsokblom, marikåper, sibirgrasløk og hvitbladtistel. I fuktigere enger i Finnmark kan man finne østlige arter, foruten silkenellik som nevnt over også finnmarksfrøstjerne, storveronika og russekjeks.



Slåttemark på Kvanndalen i Rana kommune i Nordland. Bilde t.h. viser ballblom som er et vanlig innslag i litt fuktigere eng ved siden av arter som sølvbunke, jåblom, og skogstorkenebb. Foto t.v. Annette Bär, t.h. Ellen Svalheim.



Slåttemark med silkenellik i Anopset i Porsanger kommune i Finnmark. Bilde t.h viser nærbilde av silkenellik som er en østlig art og stedvis vokser i slåttemarkene i Finnmark. Begge foto Ingrid Golten.

Hvis slåtteeenger blir liggende brakk, blir engene gjerne dominert av noen få, høyvokste arter. Hundekjeks, skogstorkenebb, marikåper og mjødukt er typisk, men også tromsøpalme kan komme inn. I innlandet er store felt av geitrams vanlig der drifta har opphørt, før busker og trær overtar i en senere fase av gjengroingen.

Mange gamle slåttemarker brukes i dag til beite eller er grodd igjen. «Tradisjonelle» slåttemarker har derfor blitt svært sjeldne og det er spesielt viktig at gjenværende slåttemarker holdes i hevd. Generelle restaurerings- og skjøtselstiltak er omtalt i veiledningsheftet, og konkrete råd for skjøtsel av din lokalitet beskrives i denne skjøtelsesplanen. Nærmere omtale av ulike plantearter fra engene finnes i Bondens kulturmarksflora for Nord-Norge (Bele, Norderhaug, Alm & Vange 2014). Mye av denne teksten om slåttemark i Nord-Norge er hentet fra den.

2 Skjøtselsplan for Storslåtta

GRUNNEIER:		ANSVAR SKJØTSEL:	LOKALITETSVERDI I NATURBASE ¹ :
Statskog SF		Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen	Lav til høy kvalitet
DATO UTARBEIDING AV 1.SKJØTSELSPLAN: -		DATO BEFARING (1.SKJ.PL.): 28.08.2018	
DATO REVIDERING: 06.03.2026		DATO BEFARING (REVIDERING): 03.07.2025	
KONTAKT MED GRUNNEIER/BRUKER (TELEFON, BEFARING, EPOST MM):			
Hovedkontakten har vært med Rune Benonisen, kontaktperson for oppdragsgiver og samtidig ansvarlig for forvaltningen. Blant annet deltok han på deler av feltarbeidet sammen med Nina Andrea Storm og har samtidig hatt utkast til planen til gjennomlesning.			
1.SKJØTSELSPLAN UTFORMET AV : Geir Arnesen (Ecofact nord)			FIRMA:
REVIDERT UTGAVE UTFORMET AV : Geir Gaarder			Miljøfaglig Utredning AS
UTM SONE LOKALITET(ER):	NORD:	ØST:	GNR./BNR.:
33 W	7750357	780355	32/1
NÅVÆRENDE AREAL PÅ SKJØTSELSPLAN-/NATURBASE LOKALITET:		DEL AV VERNEOMRÅDE:	DEL AV UTVALGT KULTURLANDSKAP:
(ligger ikke i Naturbase)		Ja	-
AREAL (ETTER EVENTUELT RESTAURERING):		HVILKET VERN:	
5,2 (1,3 + 3,9) daa		Landskapsvern	

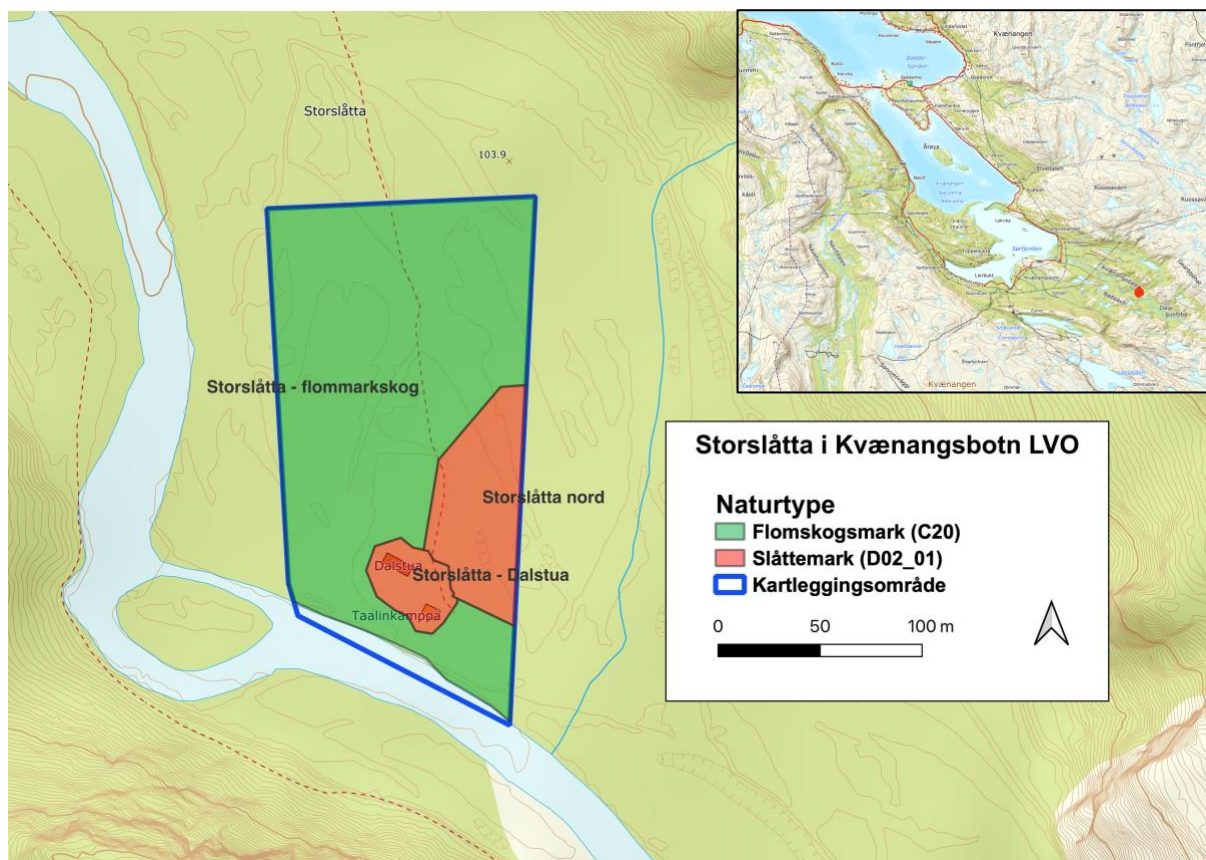
2.1 Innledning

Storslåtta ligger innenfor Kvænangsbotn landskapsvernområde i Kvæningen kommune, Troms fylke. Området ligger noen kilometer oppe i Kvænangsdalen, på elvesletta til Kvænangselva, ca 3km fra verneområdegrensa.

Dalen er stort sett skogkledt inn til Dála-guolbba noe lengre inne, men historiske kilder vitner om at det på Storslåtta har vært en del åpen kulturmark tidligere, og det er fremdeles åpent her. Publiserte flybilder fra 1958 viser at skogdekning innenfor området var betydelig mindre enn i dag og stedvis snauhugget (norgeibilder.no)

Det har vært flere biologiske undersøkelser i landskapsvernområdet, samt også spesifikke kartlegginger rettet mot kulturlandskapet på Storslåtta (Arnesen 2019) og tilhørende skjøtselsplan (Benonisen 2022).

¹ Lokaliteten ligger ikke i Naturbase, men Arnesen (2019) har kvalitetsvurdert området etter Miljødirektoratet sin instruks



Figur 1. Oversiktskart over registrerte naturtyper innenfor kartleggingsområde på Storsletta i Kvænangsbotn landskapsvernområde, basert på kartleggingen i 2025.

Naturtypevurderingene gjort i 2025 samsvarer i hovedtrekk med Arnesen (2025) sine vurderinger, men det er litt forskjell på avgrensninger, og et areal som han satte som bærlyngskog er her inkludert i flommarkskogen, se kommentar i områdeomtalen i vedlegget. Siden skjøtselen har vært gjenopptatt noen år, så påvirker dette også vurderingen av tilstand.

2.2 Hensyn og prioriteringer

Det er ikke funnet grunnlag for spesielle prioriteringer her, ut over at variasjon i grad av gjengroing og artsmangfold har gjort at dagens åpne slåttemarker er delt i to av hensyn til forskjeller i kvalitet og verdi.

Det ble under feltarbeidet ikke gjort artsobservasjoner eller sett miljøindikatorer som tilsier behov for å ta spesielle hensyn under skjøtselen. Ordinære hensyn knyttet til skjøtsel mhp. tidspunkt, fjerning av gras, rydding av busker og trær mv. anses ut fra kjent kunnskap som tilstrekkelig.

2.3 Tradisjonell og nåværende drift

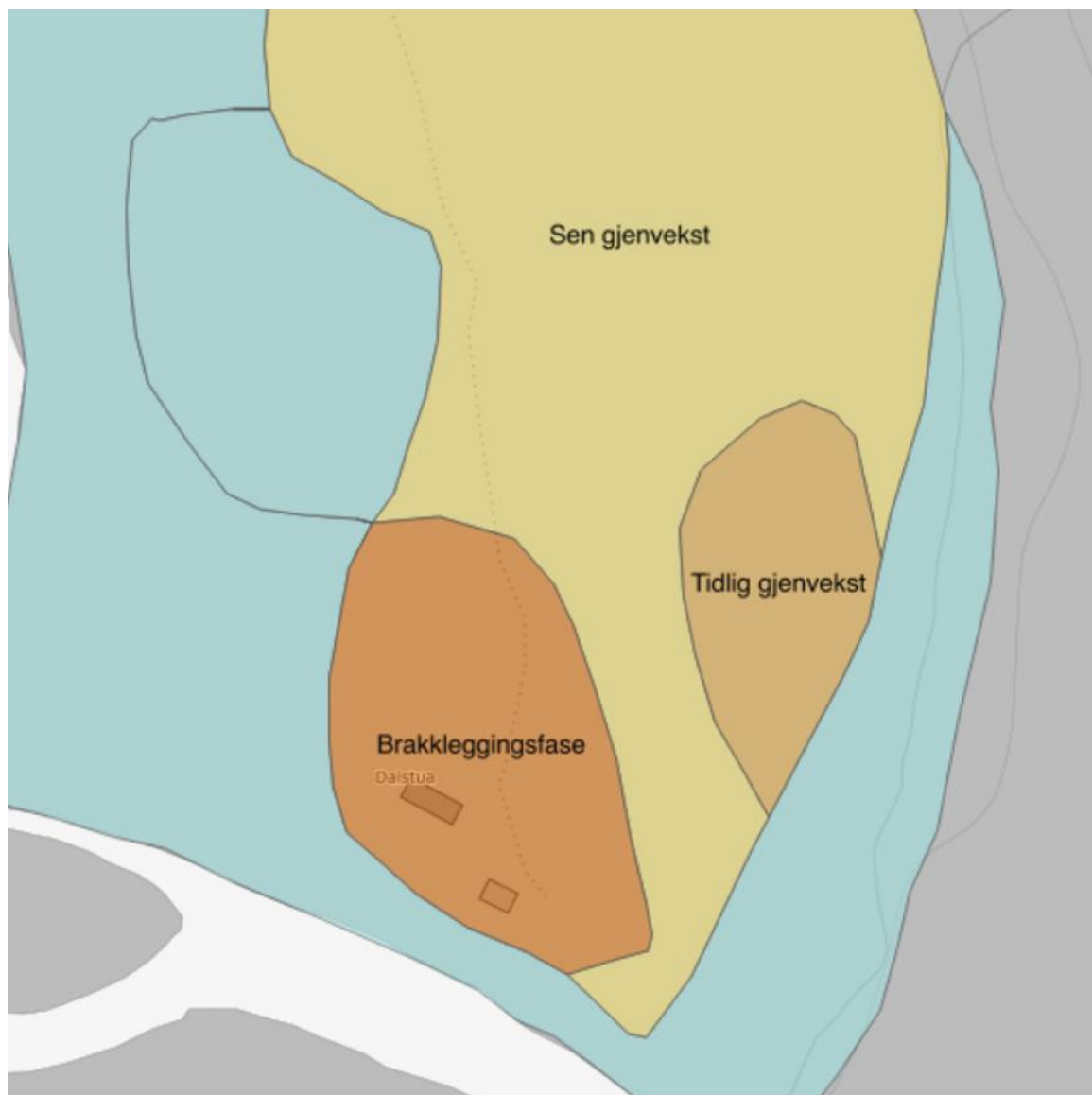
Arnesen (2019) beskriver brukshistoria. Her gjengis bare enkelte hovedtrekk. Området ble trolig tradisjonelt drevet med slått og beite fram til krigen. Etter krigen ble det trolig slått her noen år (fram mot ca. 1950), men deretter har det stort sett fått gro langsamt igjen fram til våre dager.

I tillegg til dette er det trolig litt beite av tamrein her og antagelig sporadisk av sau. Omfanget av tamreinbeite varierer en god del fra år til år, og foregår i første rekke på forsommeren. For øvrig går det en enkelt tilrettelagt tursti innover dalen og fram hit.

2.4 Aktuelle erfaringer med skjøtselen

Etter anslagsvis 70 år med gjengroing, så ble skjøtselen tatt opp igjen rundt 2020, med årlig slått og påfølgende fjerning av graset. Gjengroingen førte samtidig til at det også måtte ryddes vekk en god del trær og kratt. Dette er en prosess som har pågått over flere år, og området har gradvis blitt utvidet. Sammenlignet med Arnesen (2019) sine vurderinger er det, under tvil, funnet grunnlag for å heve tilstanden til den sentrale enga rundt Storslåtta fra brakkleggingsfase til å være intakt, samt deler av nærliggende, ryddete enger fra sein gjengroingsfase til tidlig gjengroingsfase. Tvilen skyldes både at veiledningen for å skille tilstandsklasser er diffus, og at det mangler veiledning for situasjoner der skjøtselen blir gjenopptatt (veiledningen fokuserer bare på opphør og reduksjon av skjøtsel).

Generelt er erfaringene med utført skjøtsel gode, og det er ikke funnet grunnlag for å komme med vesentlig endringer av denne. Både restaurering og slått ser ut til å være gjennomført i samsvar med Arnesen (2019) sine anbefalinger og vedtatt skjøtselsplan (Benonisen 2022). Blant annet er trestubbene er kappet godt nede, og kvist og annet avfall fjernet fra selve engene. Allerede etter få år er feltsjiktet over det meste ganske lavvokst og det er lite strø på marka.



Figur 2. Tilstandsvurdering gjort av Arnesen (2019). Areal i brakkleggingsfase fikk høy kvalitet, areal i tidlig gjenvekst fikk moderat kvalitet og areal i sen gjenvekst lav kvalitet.

2.5 Artsmangfold og eventuelle observerte endringer

Det ble under feltarbeidet i 2025 ikke observert rødlistede eller spesielt krevende arter her, og det foreligger heller ikke eldre registreringer av slike. I vedlegg er det listet opp de viktigste artene i feltsjiktet, inkludert observerte engtilknyttede arter. Dette samsvarer i stor grad med hva Arnesen (2019) fant, og det er ikke grunnlag for å anta at det har skjedd vesentlige endringer på disse årene. I 2025 ble det påvist sparsomt med harerug, en ganske god indikator på artsrike semi-naturlige enger, en art som ikke ble nevnt av Arnesen (2019). Det virker lite sannsynlig at den har etablert seg de senere årene, og den har da helst blitt oversett tidligere, enten som følge av et senere undersøkelsestidspunkt eller at den har økt litt i frekvens.

2.6 Mål for verdifull slåttemark

HOVEDMÅL FOR LOKALITETEN(E): Lokaliteten skal ha et artsrikt, ganske lavvokst feltsjikt, med stedvis godt innslag av typiske arter for semi-naturlig eng.
EVENTUELLE SPESIFIKKE MÅL FOR DELOMRÅDER: Det virker ikke å være behov for å skille mellom ulike delområder, selv om lokaliteten er splittet i to kartfigurer.
TILSTANDSMÅL FOR ENKELTE AV ARTENE: Forekomsten av urter og blomster, særlig litt krevende engarter som harerug, ballblom, fjellmarikåpe og småengkall skal være gradvis økende. Hvis flere krevende arter, som marinøkkel, skulle komme inn, er det viktig å opprettholde og helst også øke bestandene til disse. Forekomsten av negative indikatorarter, dvs. arter som trives i skogsmark og samtidig liker slått dårlig, skal synke og gradvis omtrent forsvinne. Dette omfatter ikke minst bregner (i praksis alle arter), skogrørkvein, myskegras, skrubbær og blåbær.

2.7 Restaureringstiltak (engangstiltak eller tiltak som gjennomføres over en avgrensa periode)

RESTAURERINGSTILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	Kr/AREAL/ tid (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UK)
Ytterligere tynning av tresjiktet for å få mer åpne enger.	2026-2030		
Frakte tørt gras fra sentrale, artsrike engpartier og legg det på mer perifere, restaurerte deler av enga	Årlig		

Tynning av tresjiktet antas å måtte gjennomføres med noen års mellomrom, bl.a. for å unngå for mye frigjøring av næring til feltsjiktet. Formålet med å flytte tørt gras er å få raskere tilbake engfloraen til delene som har tapt den, dvs. det er særlig høy med mye typiske engarter som bør brukes.

2.8 Skjøtselstiltak (tiltak som gjentas årlig)

2.8.1 Slått

SLÅTTETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	Kr/AREAL/ tid (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Årlig ljåslått	2026-	60-80 timer	Siste halvdel av juli, partier gjerne først i august

Lokaliteten har flere utfordringer sammenlignet med mange andre slåttemarken. Vanlig standard beregning av kostnad med slått pr. dekar anbefales derfor ikke benyttet. For det første er det nødvendig å benytte ljå, og terrenget gjør at tiden som går med vil være noe lenger enn for eksempelvis slått av eng i jevnt terreng. I tillegg kommer enkelte andre faktorer enn selve slått inn. Det tar noe tid å gå opp inn til området, det tar tid å sette i stand gamle hesjer, og det tar tid å samle inn og frakte vekk høyet mv. Foreslått tidsbruk er derfor erfaringsbasert.

Generelt gjelder for skjøtselsslått (for forklaring se veiledningshefte):

- Slått bør skje etter at de fleste artene har blomstret og satt frø (som regel ikke før i siste halvdel av juli). Slåttetidspunktet vil variere fra år til år ut fra variasjoner i været og vekstsesongen. Følg derfor med på blomstring og frøsetting!
- Graset bakketørkes 2-3 dager før det fjernes fra området.
- Områdene kan slås med liten lett traktor med slåmaskin, tohjulsslåmaskin eller ljå, avhengig av bratthet. Kantklipper med senn kan og benyttes på mindre areal der det er vanskelig å komme til med maskiner.
- Ikke bruk tunge maskiner, spesielt i de fuktige partiene, som kan påføre komprimering av jorda og kjøreskader.
- Unngå bruk av kunstgjødsel, gylle eller store mengder bløt husdyrgjødsel (se veileder).

Tabell 1. Oversikt over anslag på tidsbruk, fordelt på ulike arbeidsoppgaver. Mottatt fra oppdragsgiver. Avgrensning av felt er vist i figur 8.

Arbeidsoppgave	Anslått timesforbruk
Rigg og drift (transport til/fra)	15
Frakt og deponering gress/virke mv	7,5
Skjøtsel. Slåttarbeid felt A, B, C og tunområde	37,5
Formidling (delta fagdager, befaringer mv)	7,5
Adm, plan, rapportering	7,5
SUM	75

2.8.2 Beiting

BEITETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	Kr/AREAL/tid (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/uke)
Streifbeite av tamrein på utmarksbeite	-		

Det vurderes ikke som hensiktsmessig å sette i verk spesielle tiltak i forhold til beite.

Generelt gjelder for beiting i slåttemark (for forklaring se veiledningshefte):

- Beiting er positivt for slåttemarka, og har vært tradisjon mange steder.
- Høstbeiting hindrer opphopning av daugras (som gir grønnkjødsling) og letter spiringen neste vår.
- Beiting gir tråkkspor som frøplanter kan spire i.
- Hvis arealet vårbeites, blir slåttene seinere (da blomstring/frøsetting kommer seinere igang)
- Unngå tilleggsfôring inne på slåttemarka.
- Sett alltid dyrevelferden og fôrtilgangen i høysetet.
- Tunge storferaser bør ikke beite slåttemark (pga. tråkkskader).
- Slåttemark med rik vårblomstring (f.eks. med tidligblomstrende orkideer) bør ikke beites.
- Beit gjerne nærliggende skog, hagemark eller naturbeiter i sammenheng med slåttemarka. Det vil gi utveksling av frø og gener mellom ulike arealer.
- Isådde, fulldyrka kulturenger bør ikke beites sammen med slåttemarka. Dette for å hindre spredning av uønska arter inn i slåttemarka.

2.8.3 Andre aktuelle skjøtselstiltak

TILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	Kr/AREAL/ tid (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/uke)
- (ingen kjente)			

Det foreslås ingen andre spesifikke tiltak her.

2.9 Oppfølging av skjøtselsplanen

NESTE REVIDERING/EVALUERES ÅR: Revidering om 10 år, i 2035, for å se om tilstanden da er bedret.
BEHOV FOR YTTERLIGERE REGISTRERING AV SPESIFIKKE NATURTYPER OG/ELLER ARTSGRUPPER: Nei, ikke innenfor foreslått planperiode, men dette bør gjøres ved revidering og da ikke bare omfatte karplanter, men også beitemarksopp (også sommerfugler kan være relevant hvis mulig).
GJENNOMFØRTE ELLER PÅBEGYNT TILTAK SOM ER FINANSIERT DE SISTE 5 ÅRA:
PERSON(-ER) SOM HAR ANSVAR FOR Å GJENNOMFØRE TILTAKENE I SKJØTSELSPLANEN:

2.10 Bilder fra lokaliteten(e)



Figur 3. Parti av den ryddete delen av enga («Storslåtta nord»). Feltsjiktet er lavvokst, og skjøtselen virker god. Samtidig er det grunn til å merke seg at det er lite blomster her mens det står spredt med bregner. Det er med andre ord et nokså svakt engpreg i floraen. Foto: Geir Gaarder



Figur 4. Bildet er tatt fra tunet på Storslåtta, dvs. innenfor den best skjøttede delen og mot nordøst, inn over arealene som har vært en del gjengrodd («Storslåtta nord»), men som ble ryddet for noen år siden og siden også har blitt slått. Merk innslaget av en del blomster (engsoleie og ballblom). Foto: Geir Gaarder



Figur 5. Parti av den ryddete delen av enga («Storslåtta nord»). Det er noe blomster her, men det er særlig snakk om rød jonsokblom, som primært er en skogsart og i liten grad opptrer i semi-naturlige engar. I tillegg kan det ses arter som teiebær, gullris, skogstorkenebb og sterile blader av skogrørkvein. Alle er typiske for skogsmark og bør ha lav frekvens i semi-naturlig eng. Foto: Geir Gaarder



Figur 6. Vestkant av den ryddete enga («Storslåtta nord»), der hovedstien inn til området tidligere gikk (den benyttes nok fortsatt, men nå er den flyttet). Enkelte engplanter ble observert langs denne, som harerug, utvilsomt som følge av at ferdsel og tråkk langs stien muliggjorde overlevelse selv i den lange gjengroingsfasen området gikk gjennom. Foto: Geir Gaarder



Figur 7. Parti av den ryddete delen av enga («Storslåtta nord»), sett mot øst. Også her er feltsjiktet lavvokst, men har lite blomster. Det er også lite bregner her, men bl.a. en del gullris og generelt dårlig med typiske arter for semi-naturlig eng. Foto: Geir Gaarder



Figur 8. Oversiktskart som viser inndeling i ulike arbeidsfelt i 2025. Mottatt fra oppdragsgiver.

Vedlegg

Innlagte lokalitetsbeskrivelser i Naturbase (Miljødirektoratet 2025)

Storslåtta - flommarkskog

ID: NINFP2510193954

Naturtype: Flomskogsmark (C20)

Kartlagt: 3. juli 2025

Størrelse: 21,2 dekar

Lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Tilstandsvurdering: Moderat

Naturmangfoldvurdering: Stort

Usikkerhet

Navnet til hele området vitner om at her har det vært omfattende utmarksslått tidligere. Arnesen (2019) skriver i sitt forslag til skjøtselsplan for området at det ble slått i området fram til rundt 1950, og at området stort sett har grodd igjen etter den tid. Det er fortsatt såpass lite død ved at strengt tatt skulle dette vært registrert som "det som det var inntil det har blitt noe annet", men siden det heller ikke er grunnlag for å skille ut kulturmark på flommark i NiN2, så er ikke dette et alternativ. Reint faglig må likevel naturtypevalg betegnes som diskutabelt og det ligger dermed en forvaltningsrelevant usikkerhet her. Det er grunn til å påpeke at Arnesen (2019) skilte ut et mindre område her bærlyngskog T4-5), dvs. han antok at partiet lå såpass høyt og lite flomutsatt at det skulle betraktes som fastmarkskogsmark).

Tilstand

Tilstanden vurderes som moderat fordi det er vurdert å være eldre produksjonsskog her. Ingen fremmedarter er observert og vassdraget er uregulert. Det er heller ikke snakk om noen kjørespor (innenfor avgrenset område).

Naturmangfold

Naturmangfoldet settes til stort, siden området er over 20 dekar stort og samtidig blir noe beitet av tamrein, men NB! det grenser mot prosjektgrensa på de fleste kanter, og samlet areal er opplagt vesentlig større. For øvrig er det sparsomt med stående og liggende dødt trevirke og det er (i det minste innenfor avgrenset område) ikke kjent forekomster av rødlistearter.

Storslåtta - Dalstua

ID: NINFP2510193953

Naturtype: Slåttemark (D02.01)

Kartlagt: 3. juli 2025

Størrelse: 1,3 dekar

Lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Lite

Usikkerhet

Det kan utvilsomt stilles spørsmål ved om enga er å betrakte som intakt, siden det har vært kanskje 50 år mellom da tidligere tradisjonell slått opphørte (i følge Arnesen 2019 tok dette trolig slutt rundt 1950) og til ny engskjøtsel ble tatt opp igjen i 2020. Samtidig har det nok vært noe beite av tamrein her hele tiden og helst også andre husdyr tidligere, samt at rydding og tråkk rundt husene også har bidratt til å bevare et visst intakt preg. Det er også opprettholdt noe kulturbetinget flora.

Tilstand

Tilstanden vurderes som god siden lokaliteten blir skjøttet som slåttemark (etter et lengre opphør ble slåttan gjenopptatt i 2020), dvs. en ekstensiv bruk for det som kan betegnes som ei intakt semi-naturlig mark. For øvrig er det utvilsomt også noe streifbeite av tamrein her, siden dyrene ikke er gjerdet ute fra den. Samtidig finnes ingen fremmedarter og ingen indikasjoner på gjødsling,

Naturmangfold

Naturmangfoldet blir bare lite. Dette fordi lokaliteten er ganske liten (bare litt over 1 dekar). Bare en habitatspesifikk art (i følge lista) er funnet - ballblom. Det er samtidig begrenset miljøvariasjon og hittil er det ikke kjent rødlistearter herfra heller.

Storslåtta nord

ID: NINFP2510193952

Naturtype: Slåttemark (D02.01)

Kartlagt: 3. juli 2025

Størrelse: 3,9 dekar

Lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Tilstandsvurdering: Dårlig

Naturmangfoldvurdering: Lite

Usikkerhet

Dette er ei tidligere antatt del av ei større slåttemark som har fått gro igjen i lang tid, men som nylig har blitt ryddet og fått gjenopptatt tradisjonell skjøtsel med slått. Hva slags tilstand som egentlig er korrekt å sette da, mangler det regelverk på. Her er det primært basert seg på tilstanden før den ble ryddet, men samtidig vektet litt at skjøtsel har blitt tatt opp igjen. Dvs. at det nok antagelig var på grensa til sterkt redusert tilstand, men at den gjenopptatte skjøtselen gjør at denne nå bare settes til "dårlig". Valget bør uansett anses som diskutabelt og dermed usikkert.

Merk for øvrig at det er valgt å splitte slåttemarka her i to, basert på vesentlige forskjeller i hevdshistorikk. Det er ikke helt i samsvar med instruksene, men anses formålstjenlig her.

Tilstand

Tilstanden settes til dårlig. Dette fordi området var en del av et større slåttemarksområde, men der slåttan tok slutt rundt 1950 (i følge Arnesen 2019), og først har blitt tatt opp igjen de siste par årene (startet rundt 2020 med rydding og etter hvert slått). Samtidig har det utvilsomt pågått noe streifbeite av tamrein her, tidligere helst også andre husdyr. Det er derfor vurdert å være en ekstensiv bruk og tidlig gjenvekstfase, men se kommentar under usikkerhet om valget. For øvrig ingen funn av fremmedarter og heller ingen indikasjoner på tidligere gjødsling.

Naturmangfold

Naturmangfoldet settes til lite, bl.a. fordi det er så vidt under 4 dekar stort, men NB! området grenser til prosjektgrensa mot øst og er litt større. For øvrig ingen funn av habitatspesifikke arter (det kan være at ballblom har blitt oversett), heller ingen funn av rødlistearter, og miljøvariasjonen virker noe dårlig (bare vurdert å være intermediær eng).

Artslister

Registrerte arter 03.07.2025, samt arter nevnt for engområdene av Arnesen (2019) funnet 28.08.2018 (engsoleie har endret navn til bakkesoleie og engsyre til matsyre)

Norsk navn	Latinsk	År registrert	Rekartlagt/år
bakkefrytle			2025
bakkesoleie		2018	2025
ballblom		2018	2025
blåbær		2018	2025
engkvein		2018	
engrapp		2018	
fjellfiol			2025
fjellforglemmegei			2025
fjellgulaks		2018	2025
fjellmarikåpe			2025
fjelltimotei		2018	2025
fugletelg		2018	2025
geitrams		2018	2025
gullris		2018	2025
harerug			2025
hengeaks		2018	2025
hvitbladtistel		2018	2025
høymol			2025
matsyre		2018	2025
myskegras		2018	2025
perlevintergrønn			2025
ryllik		2018	2025
rød jonsokblom		2018	2025
sauetelg		2018	2025
skogarve		2018	2025
skogmarihand			2025
skogrørkvein		2018	2025
skogstjerne			2025
skogstorkenebb		2018	2025
skrubbær			2025
smyle		2018	2025
småengkall		2018	2025
småmarimjelle			2025
sølvbunke			2025
teiebær			2025
			33 arter

Tiltakslogg, grunneiers notater

[Her er det plass for grunneier å føre inn sine egne notater som gjelder gjennomføring av tiltakene. Ved å ha slike notater samla, vil det være lettere å sammenstille erfaringene når planen skal revideres. Husk å sett av nok plass/flere sider for dette.]

AREAL/DELOMRÅDE :	TYPE TILTAK (EKS SLÅTT, RYDDING, BEITING)	PERIODE	ANTALL DAGSVERK/ TIMER	ÅR
		[mnd./ dato/uke]		

Overvåkning, log

[I enkelte tilfelle kan f. eks grunneier/bruker ha interesse av/artskunnskap nok til å telle opp enkeltindivider av særskilte planter innen et avgrensa fast, område på noen få m² hver sesong. Dette kan være verdifull artsinfo å legge til rette for. Å fylle ut en slik tabell kan da være et (overvåknings)tiltak som nevnes under 2.9.3:]

POSISJON/FELT:	ART	DATO	ANTALL INDIVIDER	ÅR

Litteratur

Arnesen, G. 2019: Kartlegging av Storslåtta ved Dalstua i Kvænangsbotn – inkludert forslag til skjøtselsplan. Ecofact rapport 593. 12 s s.

Benonisen, R. 2022. Skjøtselsplan. Restaurering og skjøtsel av Storslåtta i Kvænangsbotn landskapsvernområde. Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre. Rapport, 27 s.



Arkivsaksnummer: 2026/7021-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 15.06.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	22/26	22.06.2026

Vurdering overtakelse forvaltningsmyndighet Skorpa-Nøklan Ivo 2027

Innstilling fra forvalter

Saken legges fram uten innstilling.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Eldre planer og kartlegginger - [Naturbase faktaark](#) (trykk lenke)

Sammendrag

Skorpa–Nøklan landskapsvernområde med plantelivsfredning ligger i Kvæningen kommune og omfatter øyene Skorpa og Nøklan samt de to Høyholman. Området ble vernet i 2004 som del av verneplan for kystregionen i Troms.

Området har store natur-, landskaps- og kulturhistoriske verdier. Vernet skal særlig ta vare på et særpreget øylandskap, kalkrike naturtyper, kalkbjørkeskog med furu, kalkbetinget vegetasjon, krypsivaks, gammel engvegetasjon og dolomittformasjoner. I tillegg finnes det mange kulturminner og kulturmiljøer knyttet til bosetting, jordbruk, fiske, samisk bruk, kirkested og gjenreisningshistorie.

Området forvaltes i dag av Statsforvalteren. Dersom verneområdestyret overtar forvaltningsmyndigheten, vil styret få ansvar for behandling av saker etter verneforskriften, oppfølging av forvaltningsplan, vurdering av skjøtselstiltak, grunneiерdialog, samordning med andre myndigheter og prioritering av tiltaksmidler.

En overtakelse kan gi bedre lokal forankring og tettere oppfølging. Samtidig vil den gi økt arbeidsbelastning for styret og forvalter. Overtakelse bør derfor bare skje dersom det

etableres en realistisk arbeidsplan, tydelig samarbeid med andre aktører og avklaring av ressursbehov.

Saksopplysninger

Verneområdestyret har tidligere vurdert om det kan være aktuelt å overta forvaltningsmyndigheten for Skorpa–Nøklan. Bakgrunnen er at området ligger i samme kommune som Kvænangsbotn og Navitdalen, og at mange av utfordringene ligner på oppgaver styret allerede arbeider med: landskapsvern, kulturpåvirket natur, ferdsel, grunneierkontakt, skjøtsel, informasjon og samordning mellom ulike interesser.

Det er samtidig et område styret ikke kjenner like godt som Kvænangsbotn og Navitdalen. Før det tas stilling til eventuell overtakelse, er det derfor behov for en samlet gjennomgang av verneverdier, brukerinteresser, formelt grunnlag, aktuelle oppgaver og ressursbehov. Og til slutt blir det en vurdering av om styret ønsker å prioritere arbeidsressursen tilsvarende en stilling på utvidelse av ansvarsområdet.

Hvis verneområdestyret er positiv til saken vil endelig avgjørelse om endring av forvaltningsmyndighet tas av Miljødirektoratet.

Kort om verneområdet/øyene

Skorpa–Nøklan landskapsvernområde med plantelivsfredning dekker om lag 12 713 dekar. Alt areal er landareal. Verneområdet omfatter øyene Skorpa, Nøklan og Høyholman.

Området er vanskelig tilgjengelig fordi det krever privat båttransport. Det er ingen faste båtruter. Det er ingen fast bosetting i dag, men det finnes mange bygninger, gamle gårdsmiljøer, kirke, kirkegårder, tufter, naustmiljøer, båtstøer, steingjerder og mange spor etter tidligere jordbruk og bosetting.

Landskapet er i stor grad formet av tidligere bruk. Slått, beite, vedhogst, torvuttak, fiske og ferdsel har skapt et åpent kulturlandskap. Når bruken er redusert eller opphørt, skjer det gjengroing. Dette er en av de viktigste utfordringene for forvaltningen.

Verneverdier

Landskap: Området er vernet som landskapsvernområde. Det betyr at helheten i landskapet er en sentral verneverdi. Landskapet består av øyer og holmer i Kvænangen, med bratte

partier, strandberg, rasmarker, gamle innmarksarealer, bjørkeskog, furuskog, åpne enger og kulturmiljøer.

Det særpregede landskapet skyldes både naturgrunnlaget og den tidligere bruken. Vernet skal derfor ikke bare hindre tekniske inngrep, men også bidra til at viktige deler av kulturlandskapet ikke forsvinner gjennom gjengroing.

Botaniske verdier: De botaniske verdiene er svært viktige. Kalkrik berggrunn og dolomitt gir grunnlag for et rikt og spesielt planteliv. Verneforskriften peker særlig på kalkbjørkeskog med furu, kalkbetinget vegetasjon, krypsivaks og gammel engvegetasjon.

Plantelivsfredningen gjelder hele Nøklan og sørøstlige deler av Skorpa. I disse områdene er vegetasjon knyttet til kalkskog, kalkrik vegetasjon og kulturbetinget engvegetasjon fredet mot skade og ødeleggelse.

Krypsivaks er en sentral art i verneformålet. Den er knyttet til kalkrike og åpne voksesteder. Arten er sårbar for fysiske inngrep, endret arealbruk og gjengroing.

Kulturminner og kulturmiljø: Området har mange kulturminner fra ulike perioder. Det finnes spor etter bosetting og bruk over lang tid, inkludert samiske kulturminner, tufter, båtstøer, rydningsrøyser, kirkegårder, gamle veier, gårdsmiljøer og gjenreisningsbebyggelse. Kulturmiljøene er tett knyttet til landskapet. Gårdstun, innmark, kirke, kirkegårder, naust, båtstøer og ferdselsårer må ses i sammenheng. Dette gjør at forvaltningen må samordnes med kulturminnemyndighetene.

Kulturlandskap: Kulturlandskapet er en viktig del av verneformålet. Gamle slåttemark, beitemarker og innmarksområder er både naturverdi og kulturhistorie. Uten skjøtsel vil mange av disse arealene gro igjen. Da svekkes både landskapsopplevelsen, kulturmiljøet og naturtypene som er avhengige av åpen mark.

Geologi: Dolomittformasjonene er en del av verneformålet. Geologien er viktig både som landskapselement og som grunnlag for kalkkrevende vegetasjon. Inngrep i berggrunn, rasmarker, strandberg og kalkrike områder kan derfor få stor betydning for verneverdiene.

Formelt grunnlag for forvaltningen

Formålet med vernet er å bevare de særpregede øyene og holmene med natur- og kulturlandskap, planteliv knyttet til kalkbjørkeskog med furu, kalkbetinget vegetasjon med krypsivaks, kulturbetinget engvegetasjon, mangfold av naturtyper og dolomittformasjoner. Forskriften forbyr tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Det gjelder blant annet nye bygninger og anlegg, midlertidige innretninger, nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, veibygging, nyplanting, drenering, masseuttak, oppfylling, planering, forurensning, avfall, gjødsling og kjemisk bekjempelse.

I plantelivsfredningsområdet er vegetasjonen fredet mot skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.

Motorferdsel på land er som hovedregel forbudt, og start og landing med luftfartøy er forbudt.

Samtidig åpner forskriften for unntak, blant annet vanlig jordbruksdrift på tidligere utnyttede jordbruksarealer, slått, vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg, beiting, bær- og soppsanking, uttak av løvtrevirke til bruk på stedet og opplag av båt på fast plass til eget bruk for grunneiere. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til enkelte tiltak, blant annet nødvendig motorferdsel, nydyrking der verneverdiene ikke forringes vesentlig, nødvendige jordbruksbygg, hytter og andre bygninger i samsvar med forvaltningsplan, enkelte anlegg og fortøyningsfester.

Forskriften gir også forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med verneformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for skjøtsel.

Dersom verneområdestyret overtar forvaltningsmyndigheten, vil styret tre inn i rollen som myndighet etter verneforskriften. Det betyr at styret får ansvar for å praktisere forskriften, behandle søknader, vurdere dispensasjoner, følge opp forvaltningsplanen og prioritere skjøtsel og informasjon.

Brukerinteresser

Grunneiere

Det er mange private eiendommer i området. Grunneierne har viktige interesser knyttet til bygninger, naust, båtstøer, gamle gårdstun, hytter, vedlikehold, adkomst, beite, slått, vedhogst og mulig bruksendring av eksisterende bygninger.

Grunneierne er også helt sentrale for å få til skjøtsel. Mange aktuelle tiltak, som rydding, slått, beite og vedlikehold av kulturmiljø, kan ikke gjennomføres godt uten dialog og avtaler med grunneierne.

Kvænangen kommune

Kommunen er lokal planmyndighet, har ansvar for byggesaker etter plan- og bygningsloven, er eier/ansvarlig aktør for Skorpa kirke og har en viktig rolle i lokal samfunnsutvikling, kulturmiljø, beredskap og tilrettelegging.

Kommunen vil være en nøkkelaktør dersom verneområdestyret skal få til rydding og skjøtsel rundt Skorpa kirke og tilhørende kulturmiljø. Kommunen vil også være hovedpart i et eventuelt verdiskapingsprosjekt.

Kulturminnemyndigheter

Troms fylkeskommune og Sametinget har ansvar for kulturminneforvaltning. Dette er særlig viktig i Skorpa–Nøklan fordi området har mange kulturminner, inkludert samiske kulturminner og kulturmiljøer med stor tidsdybde. Tiltak som rydding, skjøtsel, istandsetting eller tilrettelegging må avklares med kulturminnemyndighetene der det kan berøre kulturminner.

Reindrift og samiske interesser

Området har samiske kulturminner og samisk brukshistorie. Sametinget bør involveres tidlig både som kulturminnemyndighet og som representant for samiske interesser. Dersom tiltak kan berøre reindrift eller samisk bruk, må dette avklares særskilt.

Friluftsliv, formidling og besøk

Området har potensial for formidling av natur, kulturhistorie, kystlandskap, kirkested og gjenreisningshistorie. Samtidig er området sårbart og vanskelig tilgjengelig. Besøk må derfor skje på en måte som ikke skader naturverdier, kulturminner eller grunneierinteresser. Informasjonstiltak bør være enkle og målrettede. Det kan være oppdaterte nettsider, kart, en kort digital folder og eventuelt informasjon ved naturlige startpunkt for båtturer.

Vurdering

Hva kan overtakelse bety for verneområdestyret?

Myndighetsoppgaver

Overtakelse vil bety at styret får ansvar for saksbehandling etter verneforskriften. Dette kan gjelde søknader om motorferdsel, vedlikehold, byggetiltak, skjøtsel, jordbrukstiltak, tilrettelegging, dispensasjoner og avklaringer om hva forskriften tillater. Det er uklart hva omfanget er, men det er trolig ikke omfattende saksmengde. Styret må også følge opp forvaltningsplanen, vurdere behov for revisjon.

Mer lokal og samordnet forvaltning

En fordel med overtakelse er at forvaltningen kan bli mer lokal og samordnet med arbeidet i Kvænangsbotn og Navitdalen. Styret har allerede erfaring med lokal verneområdeforvaltning, tiltaksplaner, besøksforvaltning, skjøtsel, oppsynsbestilling og samarbeid med kommune og private og offentlige grunneiere.

Økt arbeidsbelastning

Overtakelse vil gi økt arbeidsmengde. Det gjelder både ordinær saksbehandling, grunneierkontakt, koordinering med andre myndigheter, planarbeid og oppfølging av tiltak. Arbeidet kan gå ut over kapasiteten til Kvænangsbotn og Navitdalen dersom det ikke følger ekstra ressurser eller dersom oppgavene ikke prioriteres tydelig. Vi anser det som lite sannsynlig å få nye stillinger. Men antar det vil bli stilt til rådighet midler til planlegging og forvaltnings- og skjøtselstiltak.

Behov for oppdatert kunnskap

Forvaltningsplanen er fra 2014. Det finnes nyere kartlegginger og tiltakserfaringer, men det er sannsynlig at planen bør oppdateres. Bevaringsmål, skjøtselsbehov, fremmede arter, kulturmiljø, klimaendringer og besøksforvaltning bør gjennomgås på nytt. Stort sett alle arter har fått økt bevaringsbehov fra vernetidspunkt til i dag (2026).

Samlet vurdering

Skorpa–Nøklan har store verneverdier, men også store forvaltningsutfordringer. Området er ikke et passivt vern der verdiene best ivaretas ved å la alt ligge urørt. Deler av verneverdiene er kulturbetinget og krever aktiv skjøtsel. Det gjelder særlig slåttemarker, åpne innmarksarealer, kulturmiljøer og landskapet rundt tidligere bosetting. Dersom skjøtsel ikke prioriteres, vil gjengroing fortsette. Det kan svekke både naturverdier, kulturminner, landskapsopplevelse og muligheten til å formidle historien om øyene.

En lokal forvaltningsmyndighet har, slik det er i dag, mer trolig kapasitet enn Statsforvalteren til å følge opp de praktiske planarbeidet og påfølgende oppgaver. Verneområdestyret har erfaring med å arbeide praktisk og samordnet med forvaltning. Styret har også lokal tilknytning til Kvæningen kommune og kan bidra til bedre dialog mellom grunneiere, kommune, kulturminnemyndigheter og statlig miljøforvaltning.

Samtidig vil overtakelse bare være hensiktsmessig dersom styret har kapasitet til å følge opp. Dersom det ikke følger ressurser, vil det føre til at oppgaver med oppdatering av planer og senere tiltak ikke blir gjort og at arbeidet ikke får framdrift. Da er vi like langt.

Miljødirektoratet har tidligere ikke kunnet/ville gi forhåndstiltredelse på midler over flere år. Behovet for midler meldes inn i januar hvert år og gjelder for det samme året det bevilges. Men vi kan anta at plan- og tiltaksarbeid på Skorpa og Nøklan vil få prioritet da det er så pass store og dokumenterte verneverdier.

En overtakelse bør uansett knyttes til en realistisk treårig oppstartsplan, med tydelig prioritering av planarbeid, grunneierdialog og noen få konkrete tiltak. Denne kan skisseres tidlig. Det er hensiktsmessig at en eventuell overtakelse gjøres på høsten 2026 slik at forvaltningsmyndighet kan be om midler til arbeid med revisjon av forvaltningsplan (konsulentbistand og kartlegginger) og skjøtelsesplanlegging som kan utføres i 2027. Det vil i så fall bety at skjøtsel, ut over det som er satt i gang før, kan iverksettes fra sommeren 2028.

Overtakelse vil kreve en del administrativ kapasitet. Det må settes av tid til saksbehandling, møtevirksomhet, grunneierkontakt, planarbeid, oppfølging av tiltak, rapportering og bestilling av oppdrag.

Det bør undersøkes om overtakelsen kan følges av økte driftsmidler eller prosjektmidler. Særlig knyttet til avlastning rundt forvaltningsplan tilsvarende 50% stilling i 5mnd. Dersom dette ikke kan avklares på forhånd, må styret være oppmerksom på at arbeid med Skorpa–Nøklan kan gå på bekostning av oppgaver i Kvæningsbotn og Navitdalen.

Aktuelle oppgaver

Fase 1 (2026-2027)

- ✓ Formell avklaring av overtakelse av forvaltningsmyndighet.
- ✓ Overføring av kunnskap, saker, vedtak, kart, rapporter og historikk.
- ✓ Etablere samarbeidsarena for Skorpa–Nøklan med kommune, Statsforvalteren, fylkeskommune, Sametinget og grunneiere.
- ✓ Etablere system for grunneidialog.
- ✓ Vurdere status for verneverdier og identifisere akutte behov.
- ✓ Vurdere og oppdatere forvaltningsplanen fra 2014.
- ✓ Gjennomgå kjente skjøtselsbehov: gjengroing, slåttemark, fremmede arter, kulturmiljø og Skorpa kirke.
- ✓ Gjennomføre foreløpige rydde- og skjøtselstiltak for eksempel ved Skorpa kirke i samarbeid med Kvæningen kommune og berørte grunneiere.
- ✓ Avklare kulturminnehensyn før tiltak ved kirke, kirkegård, gamle veier, tufter eller steingjerder.
- ✓ Lage første årlige tiltaksplan og bestille nødvendig kartlegging og arbeidsinnsats.

Fase 2 (2027-2028)

- ✓ Oppdatere eller revidere forvaltningsplanen.
- ✓ Innarbeide nyere kunnskap om naturtyper, fremmede arter, kulturmiljø, skjøtsel og besøksforvaltning.
- ✓ Utarbeide skjøtselsplaner for prioriterte lokaliteter.
 - Prioriterte lokaliteter bør velges ut fra verneverdi, gjennomførbarhet, grunneierinteresse og behov for rask innsats.
 - Aktuelle tema i skjøtselsplanene: slåttemark, rydding av gjengroing, beite, fremmede arter, kulturminner og landskapsrom.
- ✓ Utarbeide besøksstrategi / informasjonsstrategi for området.
 - Oppdatere digitale informasjonssider.
 - Utarbeide enkel folder eller digitalt faktaark med kart, regler, verneverdier og kontakinformasjon.
 - Vurdere behov for informasjon ved båtanløp, Skorpa kirke eller andre naturlige besøkssteder.

Fase 3 (2028-2029)

- ✓ Gjennomføre skjøtselstiltak i tråd med skjøtselsplanene.

- ✓ Videreføre rydding og skjøtsel ved Skorpa kirke dersom tiltakene i 2027–2028 har fungert.
- ✓ Gjennomføre slått, rydding, fremmedartsbekjempelse eller beitetiltak i prioriterte områder.
- ✓ Evaluere tiltakene sammen med grunneiere og fagmyndigheter.
- ✓ Utarbeide skjøtelsesplaner for flere lokaliteter.
- ✓ Avklare flerårig finansiering og praktisk organisering av skjøtsel.
- ✓ Vurdere om det bør etableres en mer permanent samarbeidsmodell for Skorpa–Nøklan.
- ✓ Rapportere til styret om måloppnåelse, ressursbruk, utfordringer og behov for videre innsats.